

Genomströmning och social snedrekrytering inom den högre utbildningen i Finland på 2000-talet

Kvalitetsdrivet på UHR 18.4.2018

Rasmus Firon

Oxford Research

rasmus.firon@oxfordresearch.se

Upplägg

1. Bakgrund: Några utbildningspolitiska och -sociologiska teman i Finland
 - I. Social snedrekrytering till universitet
 - II. Genomströmning & långa studietider
2. Min studie

I. SOCIAL SNEDREKRYTERING TILL UNIVERSITET

Forskning om social selektion på olika utbildningsnivåer

Snedrekrytering på universitet:

Vem som söker sig till/studerar på universitet

Kivinen & Rinne 1995; 1996;
Kivinen, Hedman & Kaipainen 2012; Nevala 1999; 2006; 2016;
Mikkonen 2013; Kivinen, Ahola & Hedman 2001...

Vem som kommer in på univ.

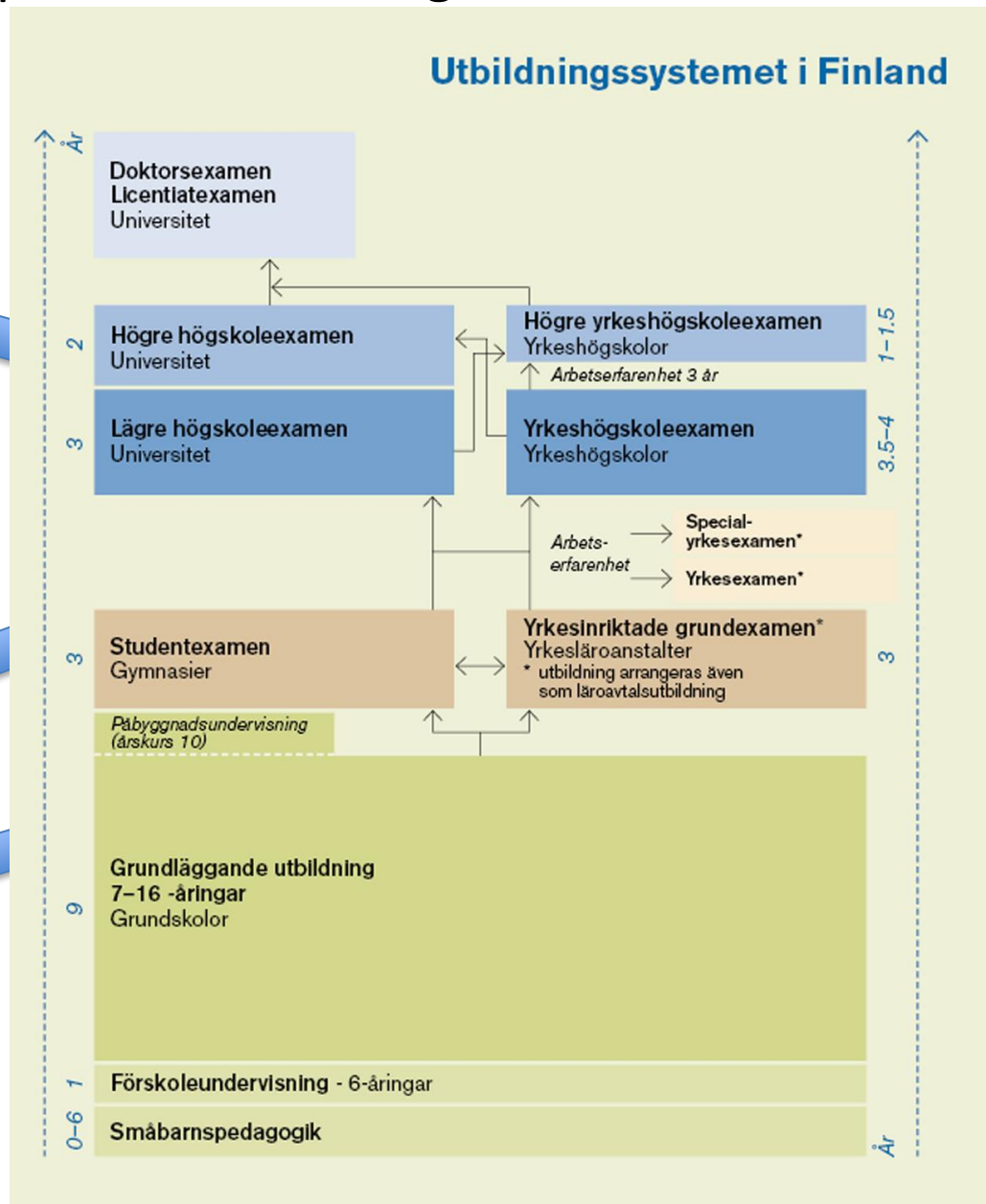
Nori 2011

Gymnasiet:

Rinne 2014

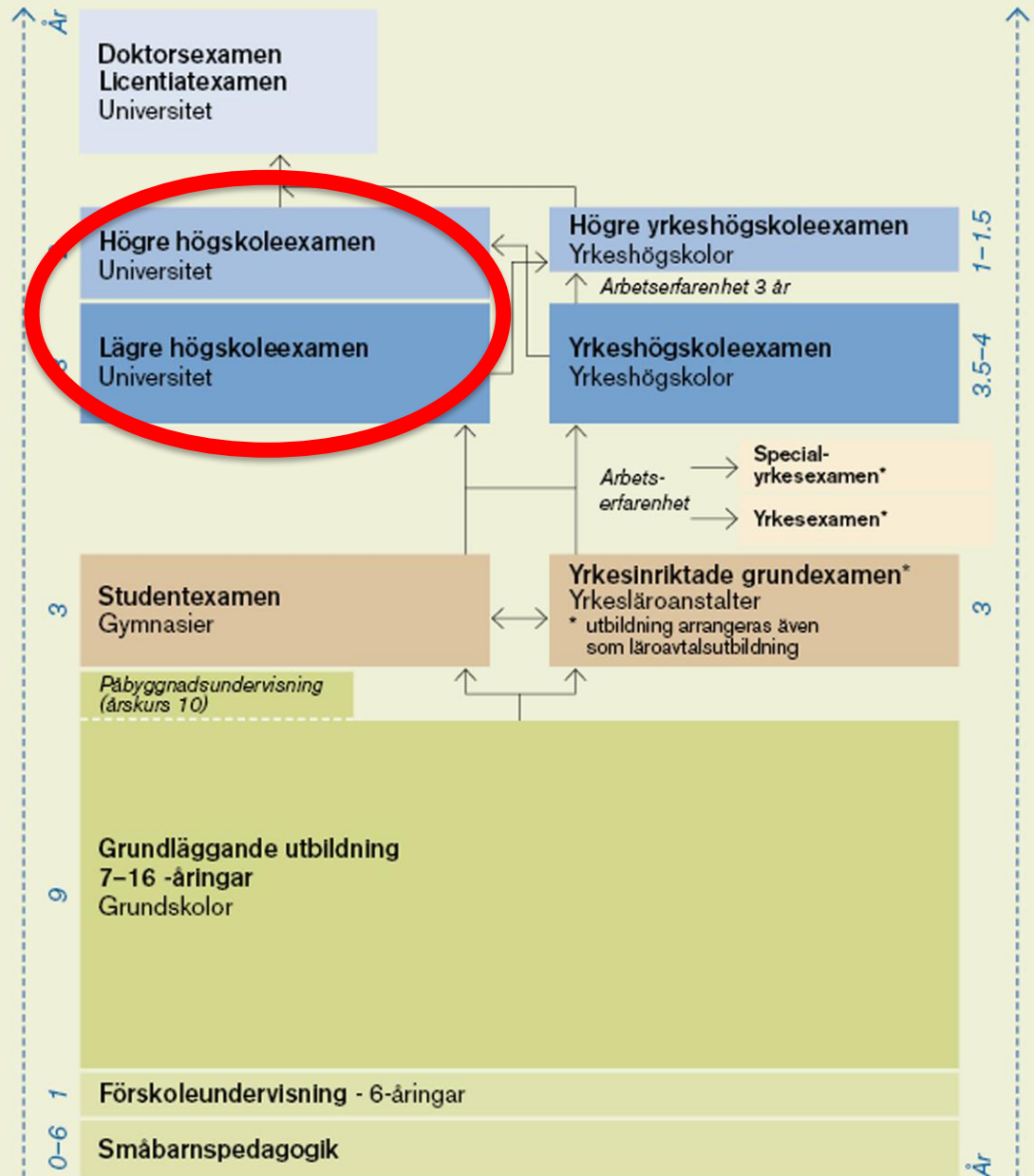
Grundskolan

Seppänen, Rinne & Sairanen 2012;
Silvennoinen, Rinne, Kosunen, Kalalahti & Seppänen 2014

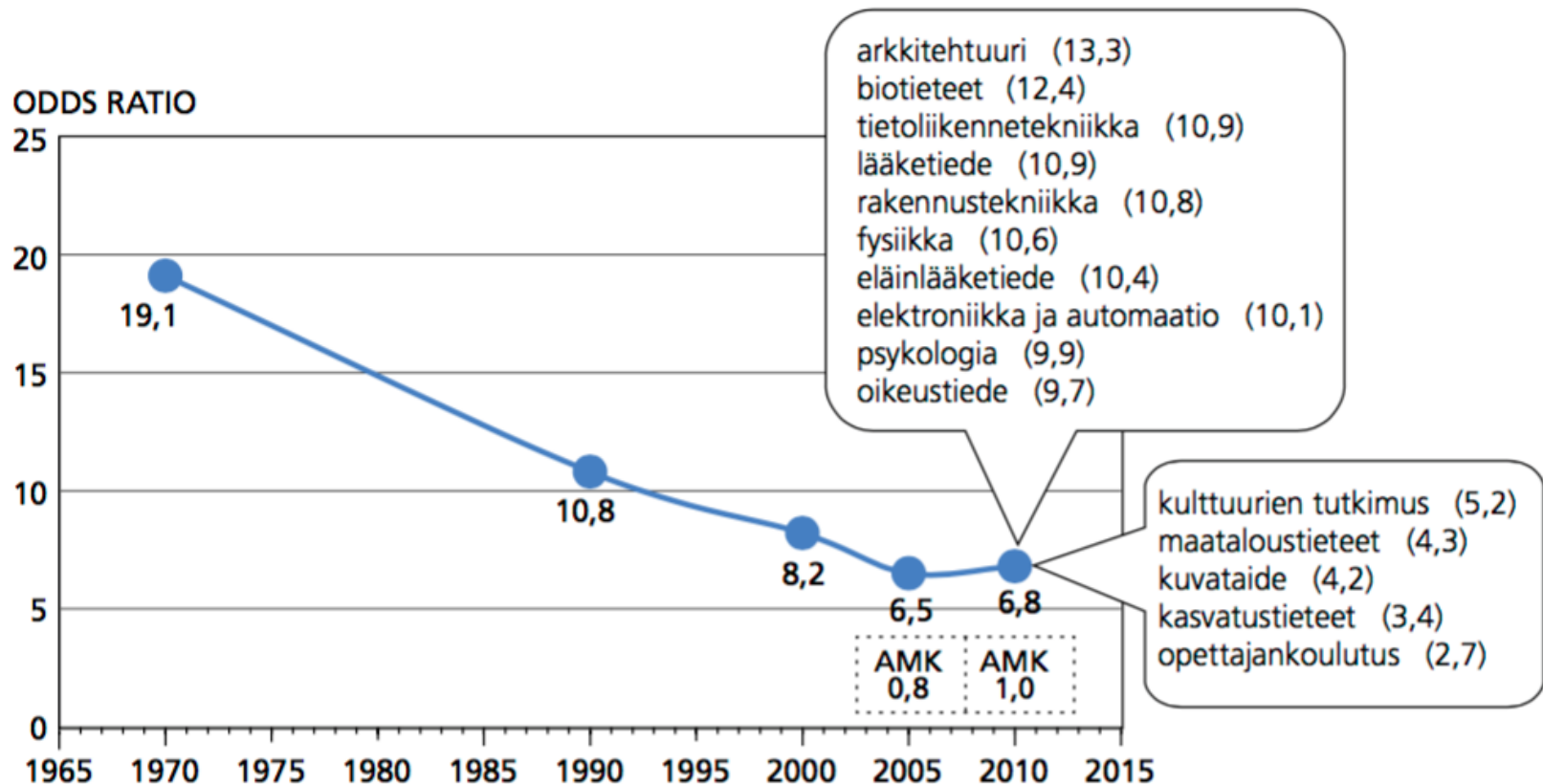

Utbildningssystemet i Finland

Social selektion på olika utbildningsstadier
→ fokus på universitetsnivå

Ojämlikheten minskar? Social snedrekrytering på universitet i Finland 1970-2010

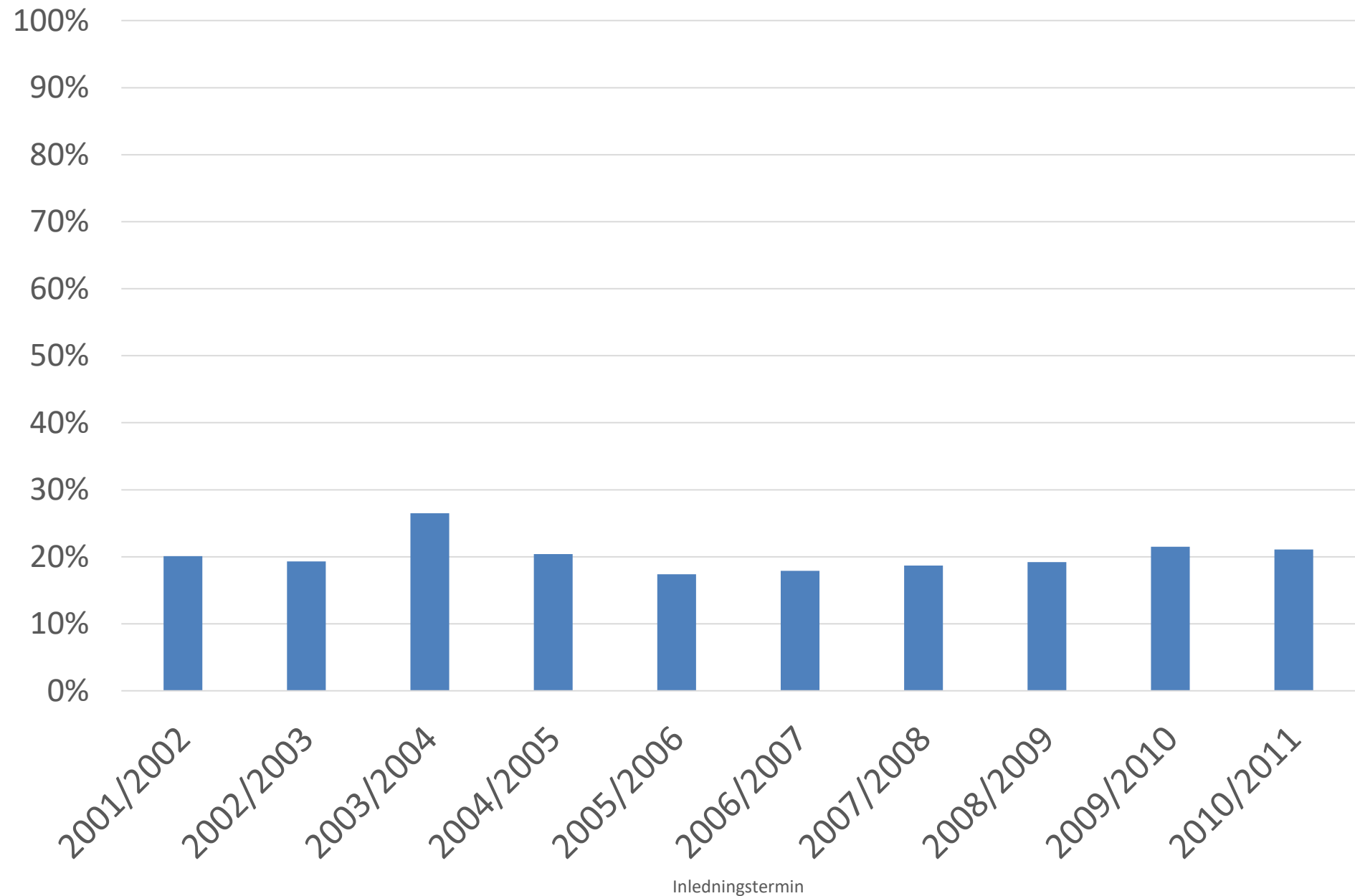
Kuvio 2. Korkeakoulutukseen osallistumiserot (odds ratio) vanhempien koulutustason mukaan Suomessa vuodesta 1970 vuoteen 2010 (Vanhempien koulutustasot: "korkea" = ainakin toisella vanhemmista vähintään maisterin tutkinto vs. "matala" = kummallakaan vanhemmista ei peruskoulun jälkeistä tutkintoa)

II. Långa studietider på universitet

- FÅ EXAMINERAS INOM UTSATT TID
- STORA SKILLNADER MELLAN OLIKA BRANSCHER

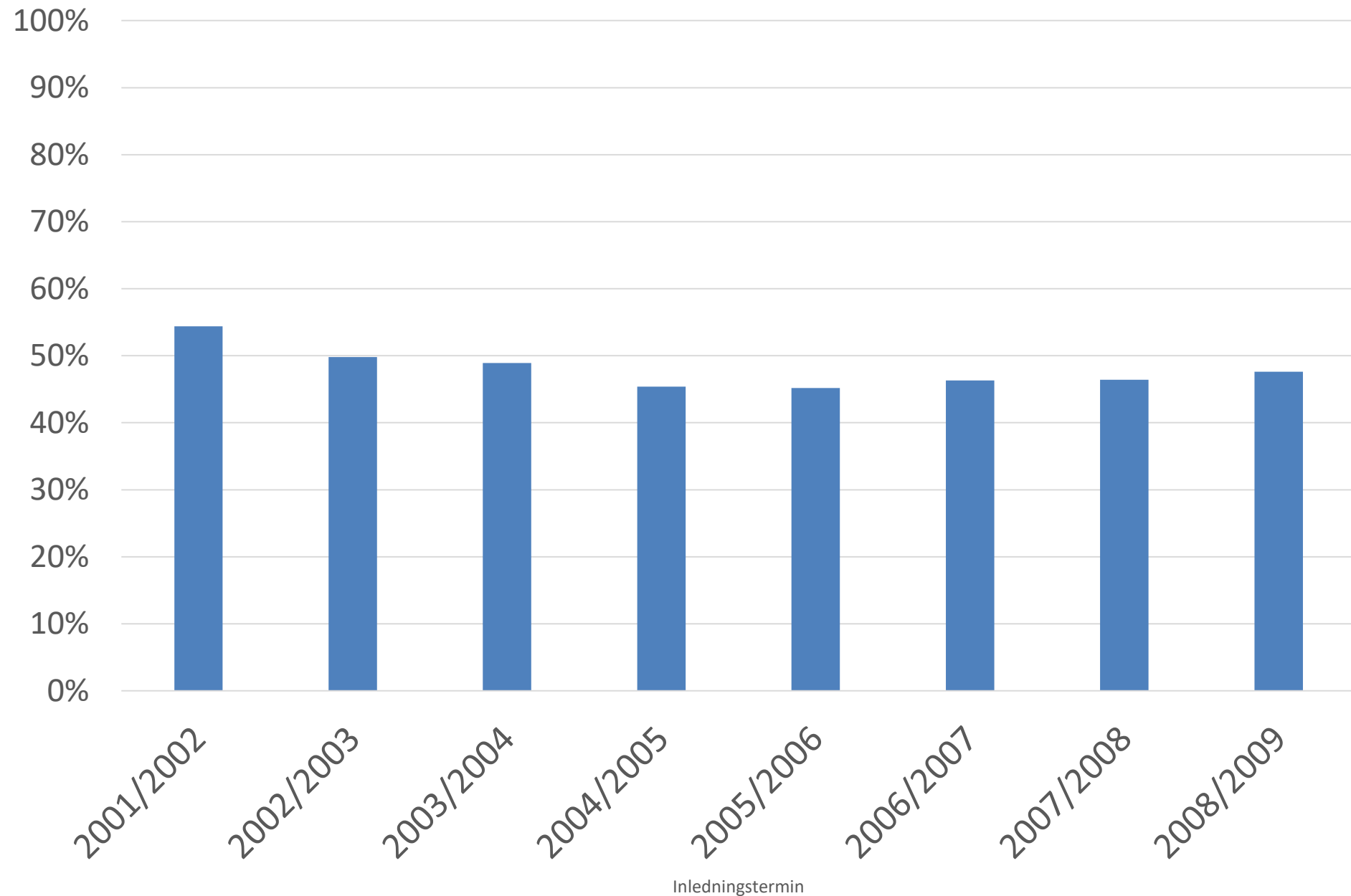
Hur många blir färdiga på fem år?

Genomströmning (lägre + högre hogskoleexamen) efter 5 år. Källa Vipunen

Hur många blir färdiga på sju år?

Genomströmning (lägre + högre hogskoleexamen) efter 7 år. Källa Vipunen

Frågeställning

- Vilken inverkan har studerandenas sociala bakgrund på genomströmningen på universitet?
 - Kan vi anlägga ett bourdieuanskt perspektiv på frågan om studietider: handlar det om kulturellt kapital, habitus, universitet som ett socialt fält/en kamp om resurser i en elitistisk miljö...

Material & metod

- Statistikcentralens registerdata på alla inskrivna universitetsstuderande år 2002
(N = **16 332** i de slutliga analyserna)
- Uppföljning 2012: vem har tagit examen och vem har inte blivit färdig?
- Vilken inverkan har studenternas **sociala bakgrund** (i detta fall föräldrarnas utbildningsnivå, dikotomiserat enligt **akademiskt/icke-akademiskt hem***) på genomströmningen?
- *se tex. Kivinen, Hedman & Kaipainen 2012: "akademiskt hem" = åtminstone ena föräldern har minst magisterexamen, "icke-akademiskt hem" = ingendera föräldern har magisterexamen)

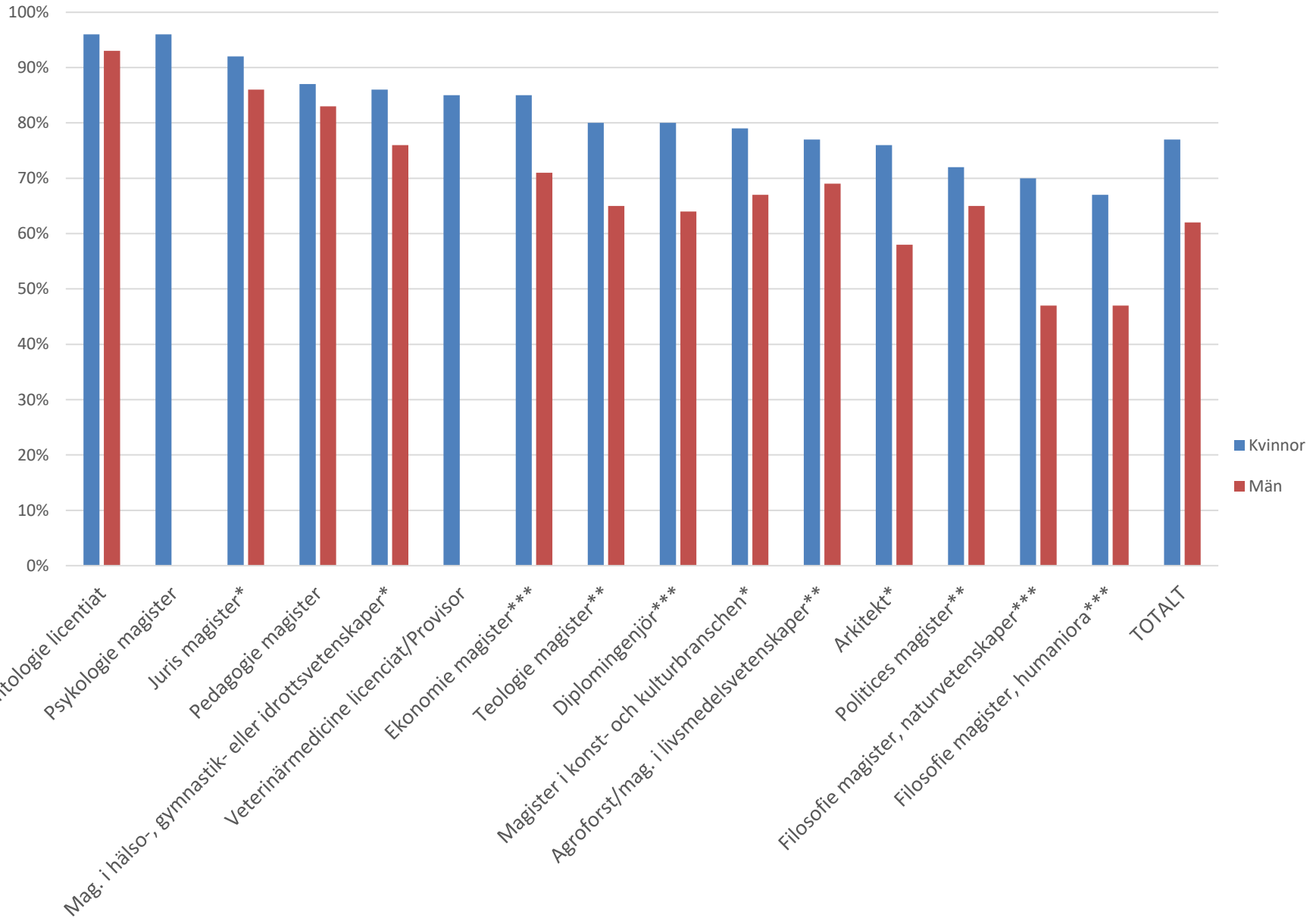
Utvalda resultat

Hur ser situationen ut tio år efter att studenterna påbörjat sina studier?

Andel utexaminerade enligt utbildningsområde och kön, hela samplet

Genomströmning 2002-2012 enligt utbildningsområde

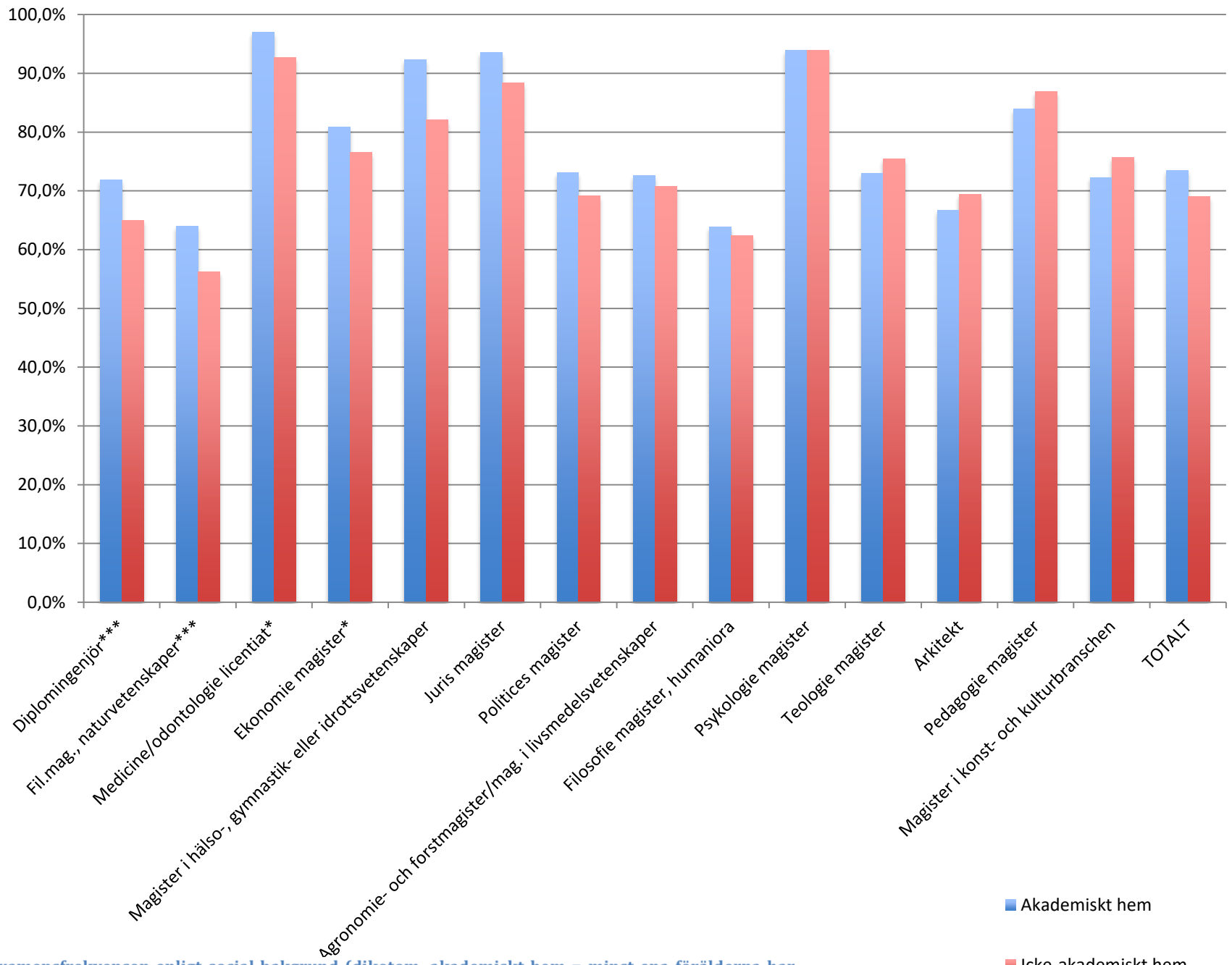
(Firon, 2016)

De ämnen där könsskillnaderna är signifikanta är markerade med asterisker enligt följande signifikansnivåer: * p < .05, ** p < .01, *** p < .001.

Har studerandenas sociala bakgrund
någon inverkan på
genomströmningen?

Andel utexaminerade enligt
föräldrarnas utbildningsnivå, hela
samplet

■ Akademiskt hem
■ Icke-akademiskt hem

Figur 1. Examensfrekvensen enligt social bakgrund (dikotom, akademiskt hem = minst ena föräldrarna har minst högre högskoleexamen) enligt studielinje. Signifikans enligt följande: * p<.05, ** p<.01, * p<.001**

If we are concerned about equality of opportunity tomorrow, we need to be concerned about inequality of outcome today.

Anthony B. Atkinson (2015: 11)

Det enda någorlunda säkra sättet att nå framgångar i skolan är att välja välutbildade och högavlönade föräldrar.

Donald Broady (1987: 18)

Rasmus.firon@oxfordresearch.se

TACK FÖR ER UPPMÄRKSAMHET!